

Tvillingene Mille og Mina ble bare 16 år

Metoderapport Skup

Hamar/Ålesund, 15.01.2024

2

2

Innsendere

Asbjørn Øyhovden
asbjorn.oyhovden@tv2.no
+47 957 02 190

Arne Rovick
arne.rovick@tv2.no
+47 916 00 248

Olav Wold
olav.wold@tv2.no
+47 995 76 813

Ditlev Eidsmo
ditlev.eidsmo@tv2.no
+47 907 20 308

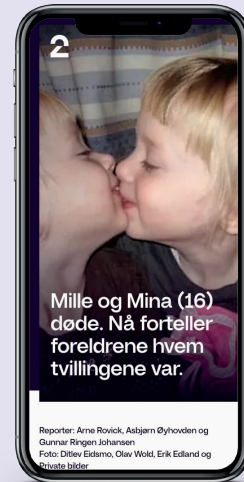
Reportasjeleder

Bjørnar Solheim
bjornar.solheim@tv2.no
+47 951 59 332

Andre bidragsytere

Gunnar Ringen Johansen
Reporter/utgavesjef
gunnarringen.johansen@tv2.no
+47 454 82 830

Kristian Haug Hansen
Fotoredigerer Ålesund
kristian.hansen@screen.no
+47 948 70 667

En ekstra takk til:

Kirsti Skogsholm, Kim André Hjalmsen, Inger Marie Støen. Nyhetssjef Fredrik Kirkevold i TV 2. Ingrid Fredriksen i Lab2. Kollegene på TV 2s avdelingskontor som har tatt et ekstra tak når vi har jobbet med denne saken.

Publisert fra

21. januar 2023
Arbeidet fortsetter i 2024.

Redaksjonen

TV 2 Nyheter
Lars Hilles Gate 30
5020 Bergen

Innholdsfortegnelse

Innledning	1
TV 2 har dokumentert at	2
Metoder	3
Slik kom saken i gang - mennesker i sorg	3
Det første møtet	3
Dokumentasjon uten innsyn	4
Den avgjørende e-posten	5
Fra enkeltsak til graveprosjekt	6
Valg av nye spor	7
En stor innsynsjobb mot flere etater	7
Stolpe 1 og 2 - Varslet katastrofe og habilitet	9
Systematisering av informasjonen	10
Professor for å vurdere habilitet	11
Gransknings-stans og nye dokumenter	12
En linje i epikrisen	13
Overdosene på Olivia Solhaugen	14
Nytt spor: Manglende nødsporing	15
Etiske problemstillinger	16
Kilder	18
Formidling og resultat	19
Konsekvenser:	19
Full liste over publiseringer	21

Innledning

Når to unge jenter på 16 år blir funnet døde i en leilighet, fører det til en massiv pressedekning og en eksplosjon av interesse for hva som har skjedd.

Denne rapporten handler ikke om at det er tatt i bruk helt nye metoder for viktig og undersøkende journalistikk. Men vi mener både kildearbeidet og metodikken vi har benyttet for å fortelle en tragisk og viktig historie raskest mulig i et nyhetsformat, har elementer i seg som kan være lærerike.

Metoden for å fortelle historien til tvillingene Mille og Mina er helt sentral for alle journalister; sørge for et godt kildenettverk i ditt daglige virke, opptre ryddig og redelig, samt jobbe målrettet og strukturert med tusenvis av dokumenter.

Takket være kildearbeid, troverdighet og tillit, var det TV 2s reporter Asbjørn Øyhovden på avdelingskontoret i Hamar, som ble invitert til å møte foreldrene bare få dager etter de tragiske dødsfallene. Der møtte han mor Kirsti Skogsholm og far Kim Hjalmarsen, to mennesker i total sorg.

De har monstret krefter, vilje og energi til å få fram et viktig budskap og balansere jentenes ettermæle. Før jentene begravnes vil de fortelle at dette ikke var to jenter som døde fordi de var rusmisbrukere, men en historie om tvillinger som hadde utviklet spiseforstyrrelser og blitt totalt sviktet av samfunnet.

Foreldrene hadde et sterkt ønske da de hadde tatt beslutningen om å fortelle sin hjerteskjærende historie. Det var for å få belyst og satt et kritisk fokus på hvordan det kunne gå så galt med to unge mennesker sitt møte med hjelpeapparatet, og hjelpe andre i samme situasjon.

Gjennom å bygge tillit i løpet av kort tid, valgte foreldrene å oppheve taushetsplikten overfor alle instanser. Innsynsbegjæringer til barnevern, BUF-etat, statsforvaltere, epikriser og journaler ga oss innsyn i cirka 15.000 sider med dokumenter om livet til Mille og Mina Hjalmarsen de siste to årene.

Gjennom dette fikk vi en helt unik dokumentasjon og kunne fortelle hva tvillingene har opplevd og blitt utsatt for. Gjennom historien til Mille og Mina Hjalmarsen har vi avdekket en rekke kritiske mangler innenfor psykiatrien, spesielt for personer med diagnosen spiseforstyrrelser. I tillegg har vi avslørt at barn blir kasteballer i systemet, selv om myndighetene vet at det ikke er til barnas beste.

Det har vært uvanlig krevende å håndtere denne saken opp mot presseetikken. Det er hårfine balanse ganger. Etske problemstillinger står i kø når en skal fortelle

historien om to personer som er døde, og som hverken kan forsvare seg eller fortelle selv.

Og det er spesielt at denne rapporten på sin måte tar tak i og følger opp en SKUP-pris, gjennom vår helt unike historie. Alt TV 2 har fortalt i sakskomplekset er ny og videre dokumentasjon på det Aftenposten avslørte i løpet av 2022.

TV 2 har dokumentert at

- Mille og Mina havnet under tiltak fra barnevernet fordi de hadde spiseforstyrrelser og psykiske problemer, uten å få tilstrekkelig hjelp. Og at det ikke var noe galt med foreldrenes omsorgsevne.
- Mille og Mina ble enda sykere mens de var under tiltak fra barnevernet, en etat som skulle hjelpe dem.
- Mille og Mina ble skrevet ut fra sykehus og plassert i ulike barnevernsinstitusjoner til tross for sterke advarsler fra fagmiljøene.
- I tillegg til å bli flyttet til 12 ulike barnevernsinstitusjoner, var de i kontakt med langt over 100 ansatte og behandlere.
- Statsforvalteren i Oslo og Viken og Statsforvalteren i Innlandet var inhabile og ikke kunne føre tilsynssaken.
- Barne- og ungdomspsykiatrien hadde ikke tilbud til personer med spiseforstyrrelser i helgene.
- Under behandlingen for spiseforstyrrelser ble de satt på psykosemedisiner, som har selvmordsfare som bivirkning. De gjorde også selvmordsforsøk med slike medikamenter, og andre ikke reseptbelagte medikamenter.
- 14 dager etter at de ble sendt over til en barnevernsinstitusjon, kunne de ikke bevege seg fordi de ikke tok til seg næring. En av jentene hadde gått ned 6,7 kg i vekt på denne korte perioden. Likevel fikk de ikke komme tilbake til psykiatrien.
- Flere instanser slo alarm om tvillingenes rusmisbruk på en barnevernsinstitusjon, hvor mor mente at jentene ble narkomane.
- Politiet tok ikke i bruk nødsporing av jentenes mobiltelefoner den helga de rømte fra barnevernsinstitusjonen og senere ble funnet døde.
- Spesialenheten har åpnet etterforskning mot politidistriktet etter at TV 2 avdekket at Fossumkollektivet ba om mobilsporing, som brukes for å finne savnede personer.

Metoder

Slik kom saken i gang - mennesker i sorg

Det er torsdag 12. januar 2023. Reporter Asbjørn Øyhovden og fotografene Olav Wold og Ditlev Eidsmo kjører inn på en parkeringsplass i Askim. Vi har fått en avtale med foreldrene til Mille og Mina. Det er bare fem dager siden 16-åringene ble funnet døde av overdoser i Spydeberg. Begravelsen har ennå ikke funnet sted.

Avtalen er gjort etter samtaler med foreldrenes bistandsadvokat, Inger Marie Støen. Hun har tidligere hatt mye kontakt med Øyhovden og fotograf Olav Wold på TV 2s Hamar-kontor. Alle riksmediene er på henne for å få opplysninger, og ønsker selvsagt også intervju med foreldrene om det blir mulig.

Støen ringer og sier foreldrene ønsker et uforpliktende møte. De har dårlig tid. De klarer ikke å sitte å se på en feilaktig fremstilling av døtrene i mediene. Foreldrene føler jentene deres kun fremstilles som to rusmisbrukere det gikk galt med. For foreldrene handler det om to fantastiske jenter med spiseforstyrrelser som er blitt fullstendig sviktet i psykiatrien.

Bistandsadvokaten sier foreldrene ikke ønsker å gi noe intervju før de har fått snakke med Øyhovden alene, uten fotografer tilstede. De vil vite hvem han er og hva han står for. Om de kan stole på ham? De vil også vite hvordan han tenker at historien eventuelt kan fortelles. Møtet skal være uforpliktende. Men om journalisten blir godkjent, ønsker de å gjøre intervjuet umiddelbart.

Dagen før sitter Øyhovden på kontoret. Han bruker timer på å tenke rundt hvordan han skal møte foreldre i sjokk og bunnløs sorg, som journalist. Hva bør han vektlegge under møtet? Disse timene i stillhet kaller han selv «beina på bordet-metoden». Den handler om å la hodet surre uten å gjøre noe. Det er en oppskrift for å få gode ideer og tenke klart.

Det som faller ned i hodet som rettesnor for samtalene er: Bruk magefølelsen til å vurdere nøye om foreldrene er i en så alvorlig sjokktilstand at de må beskyttes mot seg selv. Vær deg selv. Vær dønn ærlig. Ikke lov noe vi ikke kan holde.

Det første møtet

Asbjørn ringer på. Møtet er i huset til tvillingenes tante og onkel. Han vises inn. På kjøkkenet hilser han på mor Kirsti Skogsholm, og far Kim Andre Hjalmsen. Han kondolerer. Det er et møte som gjør et uslettelig inntrykk.

Asbjørn sier han ikke kan love annet enn at han vil fortelle historien om Mille og Mina på en god måte. Dersom det viser seg at det er begått urett fra dem med makt, vil han gjøre alt han kan for å avdekke det.

Foreldrene stiller spørsmål. Asbjørn forteller om journalisters oppdrag, om prinsipper som tilsvarsrett og hvordan undersøkelser foregår. Asbjørn sier også at TV 2 trenger tilgang til dokumentasjon, og at hans magefølelse til enhver tid er den etiske rettesnoren han følger. Han forklarer litt om pressens eget etiske regelverk og sier det vil bidra til å ivareta jentenes ettermæle.

Etter over en times samtaler er det over. Det har vært øyekontakt og god kjemi. Moren og faren ser på hverandre.

- Jeg synes vi skal gjøre det, sier Kirsti.
- Enig, sier far.

Intervjuet blir blant det sterkeste Øyhovden og fotografene har opplevd. Foreldrene forteller sin historie om tvillingjentene de nettopp har mistet; sine to eneste barn som led av alvorlige spiseforstyrrelser og ble kasteballer i systemet.

Intervjuet varer i ca tre timer. Vi ber dem gjennomgå alt de mener er kritikkverdig, ved siden av å beskrive barna. Og vi følger opp med så mange spørsmål som mulig opp mot dokumentasjonskrav.

Vi forklarer foreldrene at det vil ta tid å lage fortellingen deres. De viser forståelse for dette. Men de ønsker ikke å utlevere dokumenter om jentene sine. Foreldrene vil fortelle sin historie om barna og at det skal skje før begravelsen. De har på dette tidspunktet ett motiv: Å rette opp det skjeve bildet som er skapt i media om at jentene er tunge rusmisbrukere som selv valgte å gå den veien.

Mor og far hadde ikke bestemt seg for om de ville gi flere intervjuer enn dette ene. De sa at de etter begravelsen ville vurdere om TV 2 eller andre skulle få undersøke saken og få tilgang til dokumenter, men at de trengte tid.

Dokumentasjon uten innsyn

Dermed oppstår et stort dilemma. Vi må ha svar flere sentrale spørsmål. Utfordringen er å fortelle historien på foreldrenes premisser, og om det er presseetisk forsvarlig ut fra flere hensyn; kravet om å beskytte mennesker som er i sjakk, og samtidig ivareta faktasjekk og tilsvarsmuligheten til de som blir kritisert.

Strategien ble å velge et løp der vi ba foreldrene signere fritak fra taushetsplikt overfor parten for å få bekreftelse på sentrale spørsmål. Vi definerte tre spørsmål vi måtte ha svar på for å publisere:

- Hvordan har foreldrenes omsorgsevne vært?
- Årsaken til at jentene havnet i barnevernet?
- Hvorfor ble de skrevet ut av psykiatrien og sendt til barnevernsinstitusjoner?

Etter at foreldrene hadde signert fritakene fra taushetsplikt, sender vi ut ønske om tilsvarende til alle involverte, med konkrete spørsmål til hver etat. Vi leter også etter kildebekreftelser, og kilder som kan si noe om foreldrene, som seerne åpenbart vil stille spørsmål ved. Vi har lange samtaler med bistandsadvokaten. Hun var inne i saken lenge før jentene døde, og bekrefter historien til foreldrene.

Hun sier også foreldrene har stått på langt mer enn vanlig for barna sine. Tanten til Mina og Mille underbygger også fortellingen til foreldrene. Men holder dette? Foreldrene kommer med sterke utsagn. Spesielt mot psykiatrien, barnevernsinstitusjoner og Statsforvalteren, som skal kontrollere at syke barn får et forsvarlig tilbud.

Vi jobber steg for steg med å få bekreftelser. Er det riktig at det psykiatriske sykehuset jentene var innlagt på, er stengt i helgene? Dette bekreftes av en sikker kilde. Samme kilde gir litt opplysninger om oppholdet og bekrefter at barna ble sendt på barnevernsinstitusjoner i helger.

Barnevernet blir kontaktet. Kan de underbygge foreldrenes historie? De sier de vil vurdere hva de kan uttale seg om opp mot foreldrenes historie. Barna er døde. De har taushetsplikt og selv om den er opphevet, må ettermålet til Mina og Mille beskyttes.

Vi får løfter om at de vil komme raskt tilbake til oss. Men tiden går. Det nærmer seg dagen vi har planlagt publisering. Foreldrene er utålmodige. Det avholdes et utvidet redaksjonsmøte hvor utkast til sak blir presentert. Vi har fortsatt ubesvarte spørsmål. Er det sikkert at foreldrene snakker sant? De sier barnevernet kom inn i bildet fordi jentene hadde spiseforstyrrelser, var psykisk syke, og trengte mer hjelp enn foreldrene klarte å gi. Stemmer det?

Etter grundige diskusjoner blir beslutningen at vi ikke kan publisere uten en uttalelse fra barnevernet, som bekrefter det foreldrene sier. Dette var en svært stressende situasjon for reporterne på saken. For vi hadde dårlig tid på grunn av ønsket om publisering før begravelsen.

Asbjørn purrer barnevernet, og vi blir igjen lovet svar. Bruker det han kaller «lirke og larke-metoden». Ringe, snakke, ringe, og snakke så mye som mulig for å opprette tillit. Det handler om å være totalt ærlig på hva vi vil og hvorfor det er viktig for fortellingen.

Den avgjørende e-posten

På kvelden 19. januar kommer gjennombruddet. To dager før sakene er planlagt publisert, svarer barnevernet på e-post. De skriver det som var Asbjørns tydelige magefølelse. Foreldrenes historie bekreftes. Det var en god følelse å trykke på videresend til teamet som venter spent. Vi har nå skaffet de skriftlige bekreftelsene vi

trenger for å kunne publisere historien, der Mina og Millas foreldre forteller. Dette var uttalelsen fra barnevernet:

«Barneverntjenesten har opplevd et godt samarbeid med foreldrene. De har stått på for barna sine langt ut over det mange foreldre makter. De har på hver sin måte gjort alt de kan for at barna skal få den hjelpen de har hatt behov for. Dette har vært krevende. Foreldrene har vist en utrolig evne til å følge opp og stå i vanskelige prosesser.»

Vi oppfattet at barnevernet forsto hva vi ønsket og at de skjønnte at det var viktig for foreldrene å få ut informasjon med betydning for jentenes ettermæle. Barnevernet sa også ja til å stille til TV-intervju. At barnevernet stiller opp på denne måten i en pågående tilsynssak, er helt unikt. Vår inntrykk var at de gjorde det fordi de hadde sett urett bli begått mot tvillingene.

Den første store fortellingen om Mina og Mille ble publisert 21. januar, både på nett og TV. Fire dager senere ble de gravlagt fra Askim kirke. Nå visste hele Norge hvem de var. Og at tragedien handlet om to oppegående jenter, gode foreldre, spiseforstyrrelser og svikt i hjelpeapparatet, som gjorde barna til kasterboller i systemet.

Fra enkeltsak til graveprosjekt

Foreldrene hadde en sterk opplevelse etter å ha fortalt historien: En sympatibølge skyllet over dem fra kjente og ukjente, landet rundt. De ga krefter og motivasjon til å fortelle mer.

At vi kan avsløre svikt i systemet i forbindelse med en sak der barn dør, er i hjertet av samfunnsoppdraget vi har som journalister. Vårt prosjekt handler om helt grunnleggende journalistisk arbeid. I bunnen for dette ligger systematisk og langvarig kildearbeid, som man kan høste av i en ekstremsituasjon som her.

Til nå hadde vi fått viktige, skriftlige bekreftelser på spørsmål. Men foreldrene fortalte at det var tusenvis av sider med dokumentasjon om jentene. Vi diskuterte om vi skulle gå gjennom dokumenter i saken og kartlegge årene før jentene døde. Moren hadde fortalt oss om flere klager til statsforvalterne både Oslo og Viken, og i Innlandet. Hun hadde varslet at hun fryktet at barna ville dø om de ble sendt på barnevernsinstitusjoner. Klagen ble avvist.

Foreldrene besluttet at de ville bidra til at TV 2 kunne få innsyn i alle dokumenter. De stolte på oss etter den første saken. Vi var nå på vei inn i et større prosjekt.

Reporterne har stort sett sittet i henholdsvis Hamar og Ålesund og jobbet med prosjektet. Det har vært arbeidsdeling der Asbjørn har jobbet opp mot familien og alle innsynsbegjæringer, samt produksjon av TV-saker. Arne har hatt skriving av nettsaker og systematisering av dokument som hovedoppgave.

Valg av nye spor

Mor brant for å fortelle mer. Far kjente derimot på at det var for belastende å gå inn i en lang runde med intervjuer og medieoppslag. Men også han ønsket at vi skulle jobbe videre for å få sannheten opp i dagen. De ville at andre barn og unge med psykiske lidelser må få forsvarlig hjelp og ikke bli kasterbatter i systemet. Vi ble enige om at moren skulle bli fortellerstemmen framover, mens faren skulle fortsette å bidra og informeres på lik linje med mor.

Ut fra samtaler med foreldrene valgte vi fire hovedstolper i det videre arbeidet. Målet var å publisere fortløpende etterhvert som vi fikk dokumentasjon og tilsvar.

- **VARSLER KATASTROFE:** Oppholdet i psykiatrien og utskrivelsen til barnevernsinstitusjoner. Dette måtte vi finne ut av fordi mor hevdet at både foreldrene og fagmiljøene skal ha advart mot nettopp dette.
- **HABILITET:** Statsforvalteren i Oslo og Viken avviste klagen fra mor når det gjaldt utskrivning av jentene fra psykiatrien. Etter å ha lest den avgjørelsen var det naturlig å stille spørsmål om det var riktig at de også kunne granske saken etter at jentene døde.
- **BLE KASTEBALLER:** Oppholdene på barnevernsinstitusjoner som ikke fungerte fordi de ikke fikk hjelp mot spiseforstyrrelser. Var det her de ble rusavhengige?
- **NÅR RUSMISBRUKERE RØMMER:** Hva skjedde i forbindelse med rømmingen da de døde? Vi måtte kartlegge Fossum Ungs og politiets arbeid før tragedien inntraff.

Vi valgte å gå for fortløpende publisering. Det betyr at vi i hovedsak har søkt dokumentasjon opp mot stolpene våre. Vi fikk heller ikke inn all dokumentasjon på en gang. Noen brukte lang tid på å vurdere hva de kunne gi ut, opp mot at jentene var døde og ettermælebetragtninger.

En stor innsynsjobb mot flere etater

Vi ba begge foreldre signere fritak fra taushetsplikt, slik at TV 2 kunne legge fritaket med og be om å få utlevert alle dokumenter på døtrene. Vi ba alle involverte

instanser sende oss all dokumentasjon i februar. Men dette skulle vise seg vanskeligere enn vi trodde.

Vi ba om innsyn i samtlige dokumenter og journaler fra Bufetat, barnevernet og Statsforvalter. Samt alle saksdokumenter, journaler og all annen skriftlig dokumentasjon/registre og liknende fra Sykehuset Østfold, Sykehuset Innlandet og Ahus. Disse dokumentene handlet om innleggelser etter overdoser, selvmordsforsøk, all behandling i BUP og ved andre behandlingssteder, både mens de bodde hos mor og på barnevernsinstitusjoner.

Det sykehuset som var mest involvert, Sykehuset Østfold, avviste vårt krav om utlevering av dokumenter med følgende begrunnelse:

«Etter vår oppfatning kan pårørende på vegne av avdød pasient, ikke fritta sykehuset for taushetsplikten. Taushetsplikten etter en pasients død, er uttømmende regulert i Helsepersonelloven paragraf 24. Sykehuset kan derfor ikke utlevere avdødes pasientjournal til fullmektige. Taushetsplikten vil også gjelde personsensitive opplysninger i saksdokumenter.

I vurderingen har vi lagt vekt på at de avdøde var helserettslig myndige. Vi har også lagt til grunn at fullmaktsgiver ikke kjenner til innholdet i samtlige journaldokumenter. Dermed kvalifiserer ikke fullmakten til at det gis et informert samtykke til at den taushetsbelagte informasjonen utgis. SØ anerkjenner nærmeste pårørendes rett til innsyn i journal etter en persons død».

Vi var i et dilemma. Sykehuset mente altså foreldrene ikke kunne gi informert samtykke så lenge de ikke kjenner til innholdet i samtlige journaldokumenter, men at de har rett til innsyn i journal etter en persons død.

Vi leste oss opp på regelverket og tolket det slik at foreldrene har en selvskreven rett til å få tilsendt samtlige dokumenter fra helseinstanser om sine avdøde barn. Etter oversendelse ville de selv ha råderett over materiale, og fritt kunne dele det med f.eks oss i TV 2.

Vi fikk derfor begge foreldrene til å sende egne begjæringer til sykehuset og vi bisto med formuleringene i innsynskravet, for at det skulle være formelt riktig. Gjennom denne begjæringen ble dokumentene utlevert digitalt til moren.

Det ble etter hvert telefonkontakt fram og tilbake, også med barnevernet og Bufetat. De fant det også vanskelig å sende dokumentene direkte til oss, så lenge jentene var døde og ikke hadde en stemme selv.

I telefonsamtaler ble det vist til ettermøle-vurderinger. At det kan stå ting i journaler og notater som ved gjengivelse kan ramme de avdøde. For eksempel opp mot perioden de ble rusmisbrukere, eller i referater fra følsomme samtaler vedrørende spiseforstyrrelser.

Taushetsplikten kunne være til hinder for direkte utsendelse til en utenforstående part som oss. Bufetat ga beskjed om at de først selv måtte gjennomgå all dokumentasjon før de kunne gi innsyn, totalt ca. 7000 dokumenter.

Her endret vi strategi etter samtaler med foreldrene. I stedet for at TV 2 skulle be om innsyn med fritak fra foreldrene, ble vi enig om at foreldrene selv skulle sende innsynsbegjæringen. De har en sterkere rett til innsyn, og vil da selv kunne beslutte hva som skulle overleveres til oss eller andre. Barnevernet og Bufetat mente også det da ville bli enklere å utlevere dokumenter.

Dette ble metoden vi brukte. Men det var tidkrevende. Først ut i mars fikk vi dokumenter; digitalt fra flere instanser via mor, samt i mange pappesker med dokumenter fra barnevernet.

Dokumentasjon ble lastet inn i et eget dokumentasjonssenter og strukturert i mapper for epikriser, journaler, rapporter, tilsyn og innsynsdokument fra de ulike etatene. Alt koblet dette mot tidslinjen.

Stolpe 1 og 2 - Varslet katastrofe og habilitet

Det var tidkrevende og vanskelig å få ut dokumenter fra Statsforvalteren i Oslo og Viken. Tidlig i februar fikk vi også vite at foreldrene ville sende habilitetsinnsigelse fordi de ikke hadde tillit til granskerne som skulle føre tilsynssaken. De hadde selv avslått mors klage på mangelfull helsebehandling og godtatt at jentene ble skrevet ut til barnevernsinstitusjoner.

Dette ba vi statsforvalteren kommentere, og vi skrev nettsaker. Habilitetsinnsigelsen ble avvist. Også anken fra bistandsadvokaten, begrunnet med at Kommunaldepartementet mente Statsforvalterne var habile siden de både er tilsynsmyndighet og klageorgan.

Men det kom ikke dokumenter fra Statsforvalteren, til tross for vår innsynsbegjæring. Vi fikk et inntrykk av at de forsøkte å trekke ut oversendelsen. 14 dager etter innsynskravet fikk vi mail om at de ville gå gjennom alle dokumenter, men at dette ville ta minst ytterligere to uker på grunn av omfanget.

Vi hadde dårlig tid. Vi prøvde derfor å sikre dokumentene fra annet hold. Gjennom en kilde som ikke kan navngis, klarte vi å få ut alle dokumentene i saken.

Vi gikk gjennom et omfattende materiale og gjorde viktige funn. Ved siden av foreldrene, som mente at det kunne være fare for barnas liv og helse om de ble skrevet ut til barnevernsinstitusjoner, fremholdt Barnevernet og Bufetat at dette ikke ville være forsvarlig. Det ville ikke være til barnas beste og i strid med loven.

Mellom hundrevis av mailer fant vi et kort notat. Det var et varsel fra lederen i Kontrollkommisjonen for psykiatrien. Han stilte til intervju og ble en viktig stemme i sakene.

I epikriser og helsejournaler fra hele oppholdet ved Åsebråten barne- og ungdomspsykiatriske klinikk gjorde vi viktige funn. Det var rystende lesing og ga grunn til å stille spørsmål ved hvordan jentene kunne bli skrevet ut.

Via dokumentene vi fikk innsyn i, kunne vi dokumentere at jentene ikke klarte å bevege seg og ikke tok til seg næring, 14 dager etter at de ble sendt fra Åsebråten til en barnevernsinstitusjon.

En av jentene hadde gått ned 6,7 kg i vekt på denne korte perioden. Likevel fikk de ikke komme tilbake til psykiatrien. Alt dette var statsforvalteren varslet om.

Først 31. mars - halvannen måned etter at vi sendte anmodning om dokumentinnsyn med alle fullmakter - fikk vi beskjed fra statsforvalter om at dette var innvilget.

På det tidspunktet hadde vi allerede gjennomgått alt.

Systematisering av informasjonen

Det er helt spesielt å fortelle en historie som starter med at vi ikke har dokumenter som kan underbygge fakta, påstander og fremsatt kritikk. Når denne dokumentasjonen gjøres tilgjengelig, er jobben å systematisere en enorm mengde elektronisk materiale, lese rapporter, epikriser, journaler og notater, og hente ut den informasjonen som er nødvendig for å bekrefte mors historie.

Så - i løpet av noen måneder - sitter vi med en nærmest overveldende mengde dokumentasjon fra alle (bortsett fra politiet) som på en eller annen måte har vært involvert i hele prosessen. En del av dokumentasjonen vi mottok, måtte systematiseres og digitaliseres for å gjøres søkbart.

I en slik prosess er det viktig å lage tidslinjer som viser alle sentrale hendelser i livet til jentene. Disse tidslinjene gjør det lettere å styre innsynsbejæringene og holde orden i de ulike stolpene.

Det er også spesielt at to jenters befatning med det offentlige i løpet av to år genererer så ekstreme mengder med dokumenter og korrespondanse. På den annen side, har jo denne grundigheten i det offentlige vært helt avgjørende for at vi kom i mål med prosjektet.

Bare et begrenset antall personer fikk tilgang til dokumentsenteret fordi dette

inneholdt en betydelig mengde sensitiv informasjon om jentene gjennom journaler og epikriser. I dette omfattende dokumentuniverset på ca 15.000 sider har det også vært viktig å lete etter og fange opp nyhetspoeng som ikke var kjent fra før.

- Eksempel på dette er blant annet at vi gjorde opptelling på hvor mange barnevernsinstitusjoner jentene hadde vært innom. Vi gjorde også anslag på hvor mange behandlere og ansatte jentene hadde vært i kontakt med på barnevernsinstitusjonene de ble flyttet rundt til. Det var langt over 100.
- Videre avslørte dokumentene at tvillingene ble satt på medisin som var selvmordsfremmende, og at mor ikke var informert om dette.
- I et referat hos statsforvalteren i Oslo og Viken kom det frem at lederen i kontrollkommisjonen for psykisk helsevern var varslet om sterk bekymring om tvillingjentene. Han engasjerte seg personlig i saken.
- I dokumentene fant vi også først en noe vag og overfladisk korrespondanse om kommunikasjon mellom politi og barnevernsinstitusjonen. Den ledet oss inn på sporet om å undersøke nærmere hva som ble gjort den helga jentene forsvant.

Professor for å vurdere habilitet

Dokumentene viste at mors klage på mangelfull helsehjelp ble avvist og at barnevernet og Bufetat fikk beskjed om at de hadde bistandsplikt. De hadde også varslet om situasjonen selv, men ble tvunget til å sende Mina og Mille til steder de mente det ikke var til barnas beste. De skrev eksplisitt at plassering på barnevernsinstitusjoner ikke ville være forsvarlig. I likhet med mor var en av institusjonene alvorlig redd for jentenes liv og helse.

Vår dokumentasjon sammenfalt med Aftenpostens avsløringer året før tvillingene døde. Norge mangler forsvarlige tilbud til barn og unge med sammensatte problemer som trenger hjelp. Mangelen på døgnplasser i psykiatrien er prekær. Barnevernet må ta ansvar for barn de ikke har mulighet til å gi et forsvarlig tilbud.

Ut fra det vi fant om behandlingen av klager og varsler hos statsforvalteren kunne vi ikke forstå kommunaldepartementets vurdering av habilitet. Hvordan kan et organ som har avvist klager og varsler og dermed tvunget barnevernet og Bufetat til å sende barna til barnevernsinstitusjoner, være de som skal undersøke om de sistnevnte har gitt forsvarlig hjelp? Det står eksplisitt i departementets vurdering at de ikke hadde funnet det nødvendig å lese dokumentasjonen i saken. Hvordan er det mulig? Og hva gjør vi med dette?

Løsningen ble å forsøke å få en jussekspert til å uttale seg. Vi ringte flere, som vegret seg for å påta seg en sånn jobb. Så snakket vi med professor Mons Oppedal. Han sa seg villig til å lese hele dokumentasjonen og gjøre en vurdering.

Men han trengte god tid. Og teamet begynte å bli nervøse for at statsforvalteren kunne komme til å legge fram tilsynssaken rundt påske, før vi hadde satt varslene og habiliteten på kartet. Det ville kunne skape en uverdigg situasjon for foreldrene, som var i vårt hovedfokus. Skulle de måtte godta en vurdering av behandlingen barna fikk før de døde, fra noen de har null tillit til?

Statsforvalteren ønsket ikke å kommentere tilsynsarbeidet og når de ville legge fram rapporter.

De visste ikke på dette tidspunktet at vi satt på dokumentene. Og vi besluttet å bruke den tiden vi trengte, uansett. Etter påske kom konklusjonen fra Oppedal. Kommunaldepartementet hadde gjort en for dårlig habilitetsvurdering.

Lederen i Kontrollkommisjonen for psykiatrien stilte til intervju. Barnevernet og Bufetat kommenterte. Vi hadde det vi trengte. Dermed kunne vi kjøre saker om dokumentgjennomgangen vår. Alle fagetater slo alarm - men tvillingene døde, ble tittelen. Der varslene til statsforvalteren ble gjennomgått.

Dagen etter kom professor Oppedal. Han mente mye taler for inhabilitet, spesielt fordi det ikke var lagt vekt på foreldrenes innsigelser, og fordi statsforvalteren ville måtte granske seg selv.

Kommunalministeren nektet konsekvent å stille til intervju. Men vi dokumenterte begrunnelsene for habilitet, og oppfattet disse som uklare. Dette gjorde at vi stilte en rekke nye spørsmål til statsforvalteren.

Gransknings-stans og nye dokumenter

Samme dag som vi planla å publisere sterk kritikk mot kommunalministeren og statsforvalteren fra Sylvi Listhaug, kom det pressemelding. Statsforvalteren i Oslo og Viken, samt Innlandet var inhabile og trakk seg fra saken. En settestatsforvalter ble oppnevnt.

Vi har aldri hørt at noe lignende har skjedd opp mot tilsvarende tilsynssaker, og mener vår sak kan få vidtrekkende konsekvenser. **Fra nå av kan trolig ikke statsforvalterne behandle tilsynssaker der de må granske seg selv, og der de ikke har tillit fra partene i saken.**

For foreldrene var det av avgjørende betydning at Statsforvalterene i Innlandet og Oslo ble tatt av saken. Og de fikk en beklagelse for at denne prosessen hadde påført dem en tung merbelastning fra statsforvalter Valgjerd Svarstad Haugland.

Kommunalministeren har aldri villet kommentere saken. Verken før eller etter at habilitetssaken var endelig avklart.

En linje i epikrisen

Da Asbjørn leste epikrisen for jentenes opphold på Åsebråten, la han merke til at det sto hvilke medisiner jentene fikk for å sove. Et av medikamentene het Seroquel. Siden Asbjørn tidligere har vært med å lage kritiske saker om bruken av denne psykosemedisinen, visste han at den ikke er anbefalt for barn og unge. Han visste også fra tidligere at medikamentet kan ha selvmordsfare som en bivirkning. Dette ble bekreftet gjennom søk i Felleskatalogen. Teamet bestemte seg for å undersøke medisinbruken. Tre sentrale spørsmål meldte seg:

- Hvorfor ble barn som driver selvskading og forsøkte å ta livet sitt, foreskrevet dette medikamentet?
- Hvorfor blir barn som ikke lider av psykoser, satt på psykosemedisin?
- Hvilken informasjon har barna og moren fått om bivirkninger?

Ut fra epikrisen så det ut som kun Mille hadde fått medisinen. Men teamet saumfarte også pasientjournalene der de har blitt behandlet i tiden etter Åsebråten, og lette etter punkter der det sto om medisinbruk. I en journal sto det at Mina også hadde fått skrevet ut Seroquel fra en fastlege. Vi fant også dokumentasjon på at jentene under selvmordsforsøk hadde benyttet Seroquel-piller. Likevel har de fått fortsette å bruke dem.

I journalen til Mille gjorde vi et nytt oppsiktsvekkende funn. Da jenta fikk en forverring av selvmordstanker besluttet Åsebråten å iverksette tiltak. Det var bare tre uker siden hun hadde forsøkt å ta sitt eget liv. Et av tiltakene var å øke dosene med Seroquel.

Hvordan kunne de gjøre det når medisinen hadde den bivirkningen den hadde?

Granskingen av saken vil kunne avklare om dette var regelstridig feilmedisinering.

Vi stilte en rekke spørsmål til Sykehuset Østfold. De svarte at de hadde gjennomgått medisineringen og foreskrevet Seroquel til Mille mot søvnevansker. Sykehuset konkluderte med at det ikke var brudd på god praksis.

Til tross for sin egen begrunnelse for avslag på innsyn i dokumenter, valgte sykehuset å uttale seg om medisinering av et barn som ikke lever lenger. De konkluderte med at medisineringen ikke var i strid med god praksis.

Moren til jentene ble rystet da vi la fram opplysningene for henne. Hun sa hun aldri ble orientert om at medisinerne ikke anbefales gitt til barn. Hun ble heller ikke varslet om at selvmordsfare kan være en mulig bivirkning.

Foreldrenes bistandsadvokat mener at Sykehuset Østfold gjennom dette kan ha brutt opplysningsplikten. Vi stilte sykehuset spørsmål om hvordan de kunne gi psykosemiddelet til et barn de vurderte hadde moderat/høy selvmordsfare og som hadde forsøkt å ta livet sitt. Det ble ikke besvart.

Overdosene på Olivia Solhaugen

Gjennom samtalene med Kirsti Skogsholm kom det frem en rekke overraskende påstander om hva som hadde skjedd med jentene. Hun fortalte inngående om en rekke overdoser og hvordan jentene ble narkomane under oppholdet på barnevernsinstitusjonen Olivia Solhaugen. Mor hevdet også at det var fullstendig kaos på institusjonen, der jentene var plassert med tvang.

Kan dette være mulig? Var det på noen måte mulig å dokumentere mors påstander? Mor fortalte at hun flere ganger varslet om jentenes overdoser og at hun hadde klaget på institusjonen.

Hva kunne finnes i rapportene til Statsforvalteren? Var Bufetat orientert om denne problematikken? Var det andre som var i kontakt med jentene som kunne bidra med å kaste lys over rusproblematikken?

Et viktig funn gjorde vi i journalen til Mille. I forbindelse med en overdose fremgår det at hun ble innlagt på sykehuset på Lillehammer etter en overdose LSD og kokain. Overlegen skriver i journalen at stoffet ble inntatt på en barnevernsinstitusjon. Mille og Mina var på dette tidspunktet tvangsinnlagt på Olivia Solhaugen.

Den samme overlegen sendte en bekymringsmelding til både Statsforvalteren og tvillingjentenes hjemkommune. I dette dokumentet fremgår det at det har vært flere innleggelses etter bruk av både LSD og kokain på Olivia Solhaugen.

I gjennomgangen av dokumentene knyttet til oppholdet på denne barnevernsinstitusjonen, fant vi et møtereferat fra BUF-etat som dokumenterer mors påstander. Her går det frem at mor gjentatte ganger har varslet om rusmisbruk. «Det viser seg hver gang at mor har rett i disse bekymringene», fremgår det i referatet.

I samme dokument skriver en seniorrådgiver i Bufetat at ansatte på institusjonen ikke har oppdaget rusbruken, men at det er andre innlagte som har varslet om at jentenes ruser seg. I en rapport fra Støttespillerne i BUF-etat blir det vist til Milles egne opplevelser knyttet til rusmisbruk under tvangsoppholdet på Olivia Solhaugen. Her forteller Mille at en ansatt/vikar på institusjonen har anbefalt henne å ruse seg.

Mors påstander om kaos på institusjonen kommer tydelig frem i tilsynsrapporter fra Statsforvalteren. Her dokumenteres det blant annet at Olivia Solhaugen brukte 50 innleide vikarer i løpet av 13 uker. «Statsforvalteren vurderer at den reelle

bemanningen ikke har sørget for tilstrekkelig stabilitet på avdelingen», heter det i rapporten.

TV 2 besluttet å navngi barnevernsinstitusjonen Olivia Solhaugen. Dette ble begrunnet at de er en stor og mektig aktør i denne bransjen, og at de måtte ansvarliggjøres for å unngå å mistenkeliggjøre andre institusjoner. I denne prosessen har vi vært helt transparente overfor Olivia Solhaugen med vår kartlegging, funn som er gjort og dokumentasjon på disse.

Ledelsen i Solhaugen har fått mulighet til å lese gjennom hele manus og svare på alle påstander fra mor. Slik har vi også gjort det med alle andre parter som hadde rett på tilsvar. Vi publiserte også alle omfattende tilsvar i nettsakene.

Nytt spor: Manglende nødsporing

En sentral stolpe i vårt prosjekt, har vært å finne ut hva som faktisk skjedde den helga jentene rømte fra barnevernsinstitusjonen Fossum Ung, og senere ble funnet døde i leiligheten i Spydeberg. Når en person er meldt savnet og det er fare for liv, kan politiet iverksette sporing av mobiltelefonen din via teleoperatørene. Av hensyn til personvernet er det en høy terskel for å ta i bruk dette verktøyet.

Vi rettet spørsmål både til Øst politidistrikt og stiftelsen Fossumkollektivet hvor Fossum ung er en underavdeling. Foreldrene til tvillingene løste både politiet og barnevernsinstitusjonen fra taushetsplikten, og denne fullmakten var vedlagt i første korrespondanse.

For oss var det viktig å få informasjon om hvilke prosedyrer og rutiner som iverksettes når barn blir meldt savnet fra en institusjon.

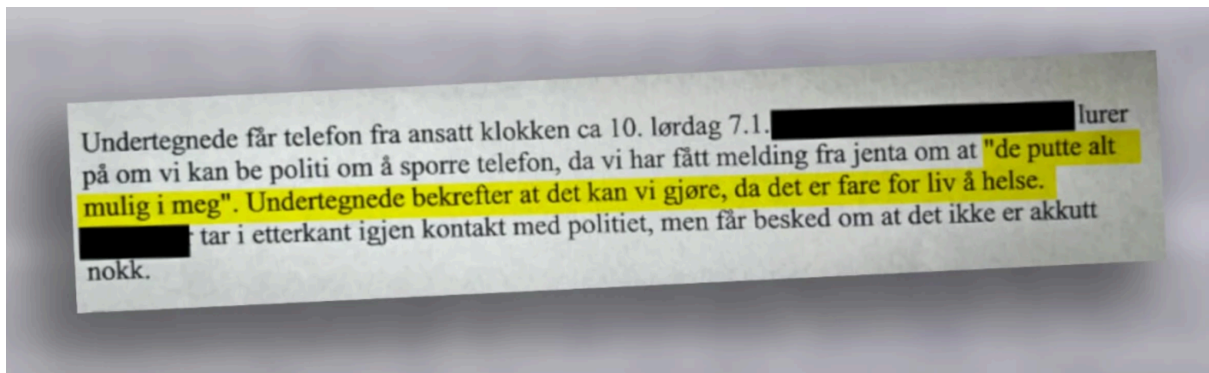
Fossumkollektivet kvitterte raskt ut at de i utgangspunktet ønsket å dele informasjon med oss fordi de var fritatt fra taushetsplikten. Vi brukte god tid på dialogen med barnevernsinstitusjonen for å klargjøre premiss og problemstillinger de skulle uttale seg om.

De første spørsmål ble besvart av Fossumkollektivet 13 dager etter første henvendelse. I den grundige redegjørelsen om hvilke tiltak som iverksettes, lå det også - for oss - helt ny og viktig informasjon. På spørsmål om institusjonen var tilfreds med politiets håndtering og etterforskning av savnet-meldingen, svarer daglig leder Mona Spakmo følgende:

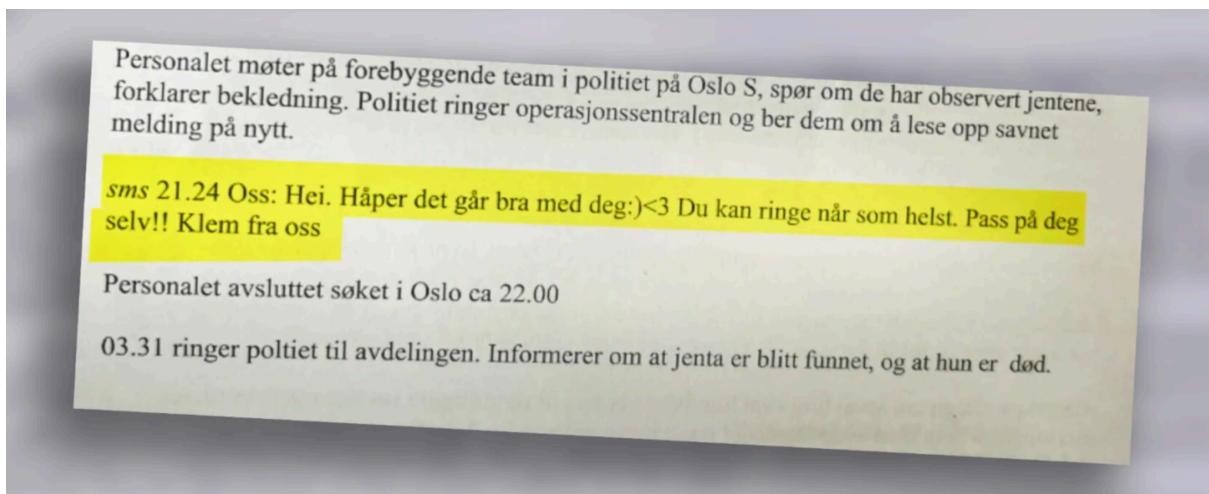
*«Vi har ingen grunn til å anta annet enn at politiet gjorde jobben sin slik oppdraget er beskrevet. Fossum hadde dialog pga økende bekymring fordi vi ikke lenger fikk kontakt eller så aktivitet på sosiale medier eller annet. **Fossum ba om pinging/sporing av telefon pga økt bekymring. Dette fikk vi avslag på fra politi. Vi kritiserer IKKE polititjenestemenn/jurist som var på vakt men stiller spørsmål ved***

retningslinjer mtp lov, retningslinjer for når man kan spore tlf for ungdom under 18 år når man har økende bekymring med høy fare for liv – og helse».

I dokumentasjonen Kirsti Skogsholm hadde mottatt fra Fossumkollektivet, fremkom viktig informasjon om hva som skjedde den helga tvillingene rømte. I loggen fra barnevernsinstitusjonen står det at de var i dialog med jentene, at de inntok narkotika og at institusjonen mente det var fare for liv og helse.

Undertegnede får telefon fra ansatt klokken ca 10. lørdag 7.1. [redacted] lurder på om vi kan be politi om å sporre telefon, da vi har fått melding fra jenta om at "de putte alt mulig i meg". Undertegnede bekrefter at det kan vi gjøre, da det er fare for liv å helse. [redacted] tar i etterkant igjen kontakt med politiet, men får besked om at det ikke er akkutt nokk.

Personalet møter på forebyggende team i politiet på Oslo S, spør om de har observert jentene, forklarer bekleddning. Politiet ringer operasjonssentralen og ber dem om å lese opp savnet melding på nytt.

sms 21.24 Oss: Hei. Håper det går bra med deg:)<3 Du kan ringe når som helst. Pass på deg selv!! Klem fra oss

Personalet avsluttet søket i Oslo ca 22.00

03.31 ringer politiet til avdelingen. Informerer om at jenta er blitt funnet, og at hun er død.

Dette ble helt avgjørende for vår videre dekning av saken, ikke minst viktig kunnskap å ta med oss i intervjuet med Øst politidistrikt.

Fossumkollektivet utdypet i intervju med TV 2 også frykten for jentenes liv og helse, og mener tvillingene hadde vært reddet med mobilsporing. Avsløringen rundt den manglende mobilsporingen fikk den konsekvens at Spesialenheten besluttet å starte etterforskning av politidistriktet.

Etiske problemstillinger

De etiske problemstillingene har stått i kø. Vi har opplevd det som veldig krevende å fortelle om to hovedpersoner som er døde, og som ikke har noen mulighet til å

fortelle selv, eller forsvare seg. Uansett hva vi fant i dokumentene, måtte vi stoppe opp og spørre oss selv;

Kan vi fortelle dette? Hva betyr det for jentens ettermæle? Ville de ønsket at vi fortalte det? Åpenhet og diskusjoner med mor, far og bistandsadvokat har vært avgjørende for å treffe valg vi kan stå for. Gode samtaler med vår nærmeste leder, Bjørnar Solheim, har også vært viktig.

Vi var enige om at moren og faren er de som må ta endelig beslutning om hva som kan gjengis fra journaler og dokumenter der ettermæle blir en problemstilling. For eksempel opp mot at de ble rusmisbrukere. Ingen andre enn dem kan avgjøre hva som er rett. Men vi har selvsagt veid deres vurderinger opp mot presseetikken.

For å sikre ettermæle til jentene tok vi tidlig en avgjørelse om alltid å fortelle om spiseforstyrrelsene. Dette var starten på alt som gikk galt. Vi valgte å gjenta dette så ofte som mulig i sakene våre. Vi ønsket å understreke at dette var to syke barn som ble sviktet, og at det lå en årsak bak problemene som oppsto etterhvert.

Mor, far og bistandsadvokat har fått lese alle artikler og se alle TV-saker før publisering. Dette har gått greit og uten uenigheter. Vi valgte å være veldig forsiktige i vår fremstilling av historien til Mille og Mina. Det hadde vært lett å boltre seg i detaljer vi har funnet i vår gjennomgang av dokumentene, men bevisstheten har hele tiden vært at vi omtaler to døde personer.

At jentene i løpet av en toårsperiode hadde rundt 30 selvmordsforsøk er et så viktig premiss for historien at vi valgte å omtale det. Og vi fortalte at det først dreide seg om ikke reseptbelagte medisiner og senere overdoser. Foreldrene var enige i at dette måtte med.

For dette er realiteten for barn som sliter med spiseforstyrrelser, andre psykiske sykdommer og / eller rusmisbruk. De ender som kasterballe i et system som ikke kan gi forsvarlig hjelp. Derfor går det ikke an å skape en reell debatt uten slike fakta. Det er dessverre mange foreldre som akkurat nå er i samme situasjon som Kirsti og Kim var i over to år; livredde for å miste barna sine.

Situasjonen kan virke håpløs. Men det at Kirsti Skogsholm, gjennom sitt mot, har blitt en stemme for barn og unge i landet vårt, gir håp. Om at politikerne våkner og tar tak i problemene de har visst om i årevis.

To store rapporter er levert dette året. De avslører at mange barn med psykiske problemer opplever det samme som Mina og Mille. De blir sviktet. Og noen dør. Konkrete løsningsforslag er nå på bordet. Pressens oppgave blir nå å kontinuerlig stille Regjeringen til ansvar. Hva gjør de videre?

Kilder

Det har både vært lærerikt og svært utfordrende å ha så tett kildekontakt som vi har hatt med mennesker i sjokk og sorg. Asbjørn fikk ansvaret for å holde kontakten med foreldre og bistandsadvokat. Gjennom det siste året har han snakket med mor flere ganger om dagen, og etter hvert minst annenhver dag. Det har også vært flere møter.

Det første intervjuet gjorde vi før jentene ble begravet. Mor og far var i sjokk og sorg, og svært sårbare. Asbjørn og fotografene opplevde likevel at begge var i stand til å vurdere hva de gjorde. Asbjørn snakket mye med dem om belastninger det kan medføre å stå fram i en sånn situasjon.

Foreldrene fikk se alt før publisering for at de kunne stå inne for resultatet før offentliggjøringen. De følte at å få fram det sanne bildet av jentene sine var så viktig, at de var fast bestemt på å gjøre det. Dette støttet også bistandsadvokaten dem i. Hun var helt klar på at det ville være bra for dem å fortelle historien, og om den svikten jentene hadde opplevd i hjelpeapparatet.

Foreldrene har i etterkant fortalt at det var viktig og riktig for dem å fortelle historien så tidlig som de gjorde. I det videre arbeidet var det tett og kontinuerlig kontakt mellom moren og Asbjørn. Kildeforholdet utviklet seg til en relasjon der man snakker om langt mer enn det rent faktuelle i saken. Man får en nær forbindelse hvor det også er naturlig at journalisten støtter opp når livet er på det mørkeste. Det har Asbjørn forsøkt å gjøre, ved å være seg selv i samtalene. Dette er veldig komplisert. For tett forhold til kildene kan påvirke vurderinger. Løsningen er å være bevisst på det, snakke mye om det med teamet, være menneske og følge magefølelsen, selv om man også er journalist.

Asbjørn opplever at han har klart å balansere forbindelsen så godt det er mulig. Han har snakket åpent med mor om hva det innebærer at han er journalist og om kildekritikk. Han har fortalt henne at han må stille kritiske spørsmål også til henne, opp mot det hun forteller, men at hovedjobben er å stille kritiske spørsmål til de som har ansvar og forvalter makt. Dette har hun vist stor forståelse for.

Det spesielle er at vi i våre undersøkelser, med utgangspunkt i de viktigste påstandene fra moren og faren, aldri har opplevd at de har gitt feilaktige opplysninger. Tvert imot, har gjennomgangen av dokumenter avdekket mer kritikkverdige forhold enn det de fortalte om. At vi fikk innsyn i dokumenter har vært vårt viktigste redskap og selvsagt avgjørende for å drive forsvarlig kildekritikk.

Det er ikke til å legge skjul på at både Asbjørn og teamet har vært bekymret for både moren og faren. De har mistet sine eneste barn og de har følt seg sviktet av samfunnet flere år i forkant. Av den grunn har det også vært helt naturlig å holde tett

kontakt. Spesielt i forhold til mor har Asbjørn sett det som riktig å ringe ofte. Noen ganger bare for å ta en prat og høre hvordan det går.

Vi mener journalister som dekker saker med så sterke følelser som denne, ikke trækker over noen grenser ved også å være medmennesker. Vi kan trøste og støtte, uten at det rammer vår uavhengighet. Prinsippet om å alltid prøve å være seg selv gjelder også her. Det tette kildeforholdet, slik vi ser det, har vært en styrke for prosjektet fordi vi har blitt så godt kjent med henne. Moren er fullt klar over hva rollen vår som journalist innebærer.

Formidling og resultat

Sakene som er listet opp i vår nettoversikt, har hatt ca. 1,8 millioner sidehenvisninger. Den første spesialen på TV2.no hadde over en halv million sidevisninger, og ble en av TV 2s mest leste saker i 2023. Den ene saken om at Mille og Mina ble narkomane på barnevernsinstitusjon, leste over 400.000.

Vi har også klart å fange de unges oppmerksomhet i sakskomplekset. De ulike historiene om jentene har 1,8 millioner videovisninger på TikTok og vi har nådd 164 000 kontoer på Instagram. Liste over alle nettsaker publisert i kronologisk rekkefølge

Konsekvenser:

- Det er satt betydelig og ytterligere fokus på det manglende behandlingstilbudet for personer som er rammet av den mest dødelige psykiatriske lidelsen; spiseforstyrrelser. Barne- og familieminister Kjersti Toppe har vært tydelig på at dette ikke kan fortsette og lovet endringer i behandlingen av barn med sammensatte problemer.
- Oslo og Vikens varslede gransking av dødsfallene til Mille og Mina Hjalmarssen ble på grunn av TV 2s avsløringer om habilitet flyttet over til Statsforvalteren i Vestland. Den er ikke avsluttet ennå.
- Spesialenheten har startet etterforskning mot Øst politidistrikt for å finne ut om det ble gjort noe straffbart i forbindelse med at jentenes mobiltelefoner ikke ble nødsporet da de rømte. Øst politidistrikt har også signalisert at de vil gjennomgå sine rutiner for slik sporing.
- Vi mener at en helt sentral konsekvens av våre reportasjer er at Kirsti Skogsholm, midt i sin egen sorgprosess, har blitt en viktig stemme for både unge og foreldre med barn med psykiske lidelser.
- Hennes beslutning om å ta denne kampen har resultert i foredrag for statsforvalteren, hun er brukt som rådgiver for Barnevernsinstitusjonutvalget og hun har vært på møter med barne- og familieministeren. Skogsholm vil nå starte sin egen stiftelse.

- Tvillingmorens kamp for at barn med psykiske problemer skal få forsvarlig hjelp og ikke ende som kasterballe i systemet, har allerede bidratt til konkrete løfter om endring fra ansvarlig statsråd.
- I januar publiserte TV 2 en dokumentar der hun delte dagboksnotater fra da jentene var syke, for å synliggjøre at vi må snakke om problemene til barna og de pårørende.

Full liste over publiseringer

Digitalt

21. januar 2023:

Mille og Mina (16) døde. Nå forteller foreldrene hvem tvillingene var.

<https://www.tv2.no/spesialer/nyheter/spydeberg>

21. januar 2023

Et system som ikke fungerer.

Foreldrene mener deres 16 år gamle døtre ble kasteballer i systemet. Barneombudet sier historier som dette på ingen måte er unikt.

<https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/et-system-som-ikke-fungerer/15446215/>

22. januar 2023.

Da Mille og Mina (16) fikk spiseforstyrrelser, tok rusmisbruket overhånd. Mens en av landets fremste eksperter på spiseforstyrrelser kritiserer nedbyggingen av psykiatrien, er helseministeren taus.

<https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/har-jobbet-med-spiseforstyrrelser-i-40-ar-noe-er-helt-feil/15447046/>

10. februar 2023

Har ikke tillit til granskerne

Foreldrene til de 16 år gamle tvillingsøstrene, Mina Alexandra og Mille Andrea Hjalmarsen, mener Statsforvalteren i Oslo og Viken er inhabil til å føre tilsynssaken.

<https://www.tv2.no/aktualitet/har-ikke-tillit-til-granskerne/15495542/>

3. mars 2023

Mor og far blir ikke hørt

Foreldrene til de 16 år gamle tvillingsøstrene, Mina Alexandra og Mille Andrea Hjalmarsen, har ikke tillit til Statsforvalteren i Oslo og Vikens granskning. Likevel har kommunaldepartementet nå besluttet at de ikke anses som inhabile til å behandle tilsynssaken.

<https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/moren-og-faren-blir-ikke-hort/15553315/>

29. april

Alle fagmiljøene advarte - Mina og Mille (16) døde.

Mina og Mille led av alvorlige spiseforstyrrelser, men ble skrevet ut av psykiatrien og plassert på barnevernsinstitusjoner. Dette til tross for en serie advarsler om at en slik plassering kunne få fatale konsekvenser for tvillingene.

<https://www.tv2.no/nyheter/alle-fagmiljoene-advarte-mina-og-mille-16-dode/15695325/>

30. april 2023

Avviste klager - gransker dødsfallene

Den kjente jusprofessoren og barnevernseksperten, Mons Oppedal, er klokkeklar. Han mener det er sterke grunner for å si at Statsforvalterne som gransker om Mina og Mille (16) fikk forsvarlig hjelp før de døde, er inhabile.

<https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/avviste-klager-gransker-dodsfallene/15676933>

1. mai 2023

Grip inn og hjelp mor og far

Bistandsadvokaten til foreldrene til Mille og Mina (16), Inger Marie Støen, krever handling fra kommunalministeren etter TV 2s habilitetsavsløringer.

<https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/grip-inn-og-hjelp-mor-og-far/15688186/>

2. mai 2023

Statsforvalter beklager til mor og far

Kommunalminister Sigbjørn Gjelsvik snur og lytter til mor i saken om granskingen av tvillingene Mina og Mille Hjalmsen. Samtidig beklager Statsforvalteren for den tilleggsbelastning dette har vært for foreldrene.

<https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/statsforvalter-beklager-til-mor-og-far/15707677/>

20. mai 2023

Her ble Mille og Mina narkomane.

Moren til Mille og Mina var sikker på at tvangsplassering i barnevernsinstitusjonen var redningen for jentene. I stedet endte det med at barna hennes ble narkomane, mener hun.

<https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/her-ble-mina-og-mille-narkomane/15729597/>

21. mai 2023

Fikk psykosepiller - kan gi økt selvmordsfare.

Tvillingene Mina og Mille (16) led av alvorlige spiseforstyrrelser og ble medisinert med psykosemedisinen Seroquel. En av bivirkningen er at den kan føre til økt selvmordsfare.

<https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/fikk-psykosepiller-kan-gi-okt-selvmordsfare/15593033/>

6. juli 2023.

Livredde foreldre tar kontakt

Moren til Mina og Mille (16), Kirsti Skogsholm, er blitt kontaktet av flere titalls foreldre og unge som forteller at de opplever alvorlig svikt i psykiatrien og på barnevernsinstitusjoner.

<https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/livredde-foreldre-tar-kontakt/15849767/>

10. oktober 2023

Kirsti Skogsholm får åpenhetspris

Kirsti Skogsholm tildeles Åpenhetsprisen for å belyse store mangler hos helseapparatet etter at døtrene Mina og Mille døde av overdose.

<https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/kirsti-skogsholm-far-apenhetsprisen-betyr-ufattelig-mye/16113891/>

24. oktober 2023

Politiet nektet å spore 16-åring som var i livsfare

Da tvillingene Mina og Mille rømte fra institusjonen, mente behandlerne at det var fare for livet deres. De ba om sporing av telefonene, men fikk nei.

<https://www.tv2.no/nyheter/politiet-nektet-a-spore-16-aringer-som-var-i-livsfare/16113952/>

25. oktober 2023

Ber om politigransking

Moren til tvillingene Mina og Mille (16) mener Spesialenheten bør undersøke om det skjedde tjenesteforsømmelser i politiet dagen før de ble funnet døde.

<https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/ber-om-politigransking/16137604/>

25. oktober 2023

Politiet gjorde en fatal feilvurdering

Frp-leder Sylvi Listhaug mener politiet gjorde en fatal feilvurdering da tvillingjentene Mina og Mille ikke ble nødsporet.

<https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/politiet-gjorde-en-fatal-feilvurdering/16128000/>

26. oktober 2023

Politiet vil ha nye rutiner for mobilsporing

Mobiltelefonene til Mille og Mina ble ikke nødsporet da tvillingene forsvant. Nå vurderer politiet å innføre nye rutiner når ungdommer er meldt savnet.

<https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/politiet-vil-ha-nye-rutiner-for-mobilsporing/16158877/>

28. november 2023

Spesialenheten iverksetter etterforskning

Spesialenheten har besluttet å etterforske Øst politidistrikt etter TV 2s avsløringer om manglende mobilsporing av tvillingene Mina og Mille Hjalmarsen

<https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/apner-etterforskning-etter-tv-2-avsloring/16242962/>

TV-saker

De viktigste TV-saken er samlet i denne lenka: <https://vimeo.com/902187928/47785fb4b5>

Sendedato: 21.01.2023

Intro:

Dette er Mina Alexandra og Mille Andrea Hjalmarsen. De 16 år gamle tvillingene døde for knapt to uker siden etter det som trolig var en overdose narkotika. I kveld forteller Kirsti Skogsholm og Kim André Hjalmarsen om da de fikk den grusomme beskjed om at barna deres var funnet døde. Foreldrene forteller også en historie om hvordan de i flere år har kjempet for å hjelpe tvillingene som hadde store utfordringer med alvorlige spiseforstyrrelser. Mamma og pappa mener Mina og Mille ikke fikk den hjelpen de trengte, og at de endte opp som "kasteballer" i systemet.

Sendedato: 29.04.2023

Intro:

Det er 112 dager siden tvillingene Mina og Mille Hjalmarsen ble funnet døde i en leilighet i Spydeberg, trolig av overdose heroin. De to jentene på 16 år led av alvorlige spiseforstyrrelser og TV 2 kan i kveld avsløre et hjerteskjærende drama før de ble kasteballer og var på til sammen 12 barnevernsinstitusjoner før de døde.

Sendedato: 30.04.2023

Intro:

Tvillingene Mina og Mille Hjalmarsen hadde alvorlig spiseforstyrrelser, men fikk ikke tilbud i helgen, slik TV 2 fortalte i går. Lederen for kontrollkommisjonen for psykisk helse sier til TV 2 at det er uakseptabelt at tilbudet til barn og ungdom i psykiatrien er helgestengt. Han frykter flere dødsfall blant unge med eteforstyrring.

Sendedato: 30.04.2023

Intro:

TV 2 avslørte i går at Statsforvalteren i Oslo og Viken avviste varslar frå mora, Bufetat og barnevernet, om at tvillingene Mina og Mille ikkje burde skrivast ut av psykiatrien, til barnevernsinstitusjon.

I kveld kan vi fortelle at den same Statsforvalteren leiår tilsynssakene mot de som varslat. Jusprofessor Mons Oppedal sier sterke grunnar tilseier at Statsforvalteren er inhabil.

Sendedato: 02.05.2023

Intro:

Kommunalministeren snur og oppnevner nye granskere etter tvillingdødsfallet i Østfold.

Dette skjer etter avsløringer her på TV2 - og betyr at Statsforvalteren i Oslo og Viken fratrer mens tilsynssaken overføres til Vestland. Statsforvalter Valgjerd Svarstad Haugland beklager overfor foreldrene:

Sendedato: 20.05.2023

Intro:

De to 16 år gamle tvillingene som ble funnet døde i Spydeberg etter en overdose i januar ble ifølge moren narkomane mens de var innlagt på en av barnevernsinstitusjonene.

Moren politianmeldte en ansatt for å ha tilbudt en av jentene hasj - og dokumenter TV 2 har gjennomgått viser at vikarbruken ved institusjonen var ute av kontroll.

Sendedato: 21.05.2023

Intro:

TV 2 kan i kveld komme med nye avsløringer i saken om Mille og Mina Hjalmarsen, de to 16 år gamle tvillingene som døde av overdose i januar.

Dokumenter vi har gått gjennom viser at begge ble satt på en *spesiell psykosemedisin - der en av bivirkningene er økt selvmordsfare.

Medisinen de fikk er ikke anbefalt for barn og unge under 18 år. TV 2 kan i kveld komme med nye avsløringer i saken om Mille og Mina Hjalmarsen, De 16 år gamle tvillingene døde i januar, trolig av overdose med heroin. Dokumenter viser at begge ble satt på psykosemedisinen Seroquel der en av bivirkningene er økt selvmordsfare.

Sendedato: 10.10.2023.

Intro:

Kirsti Skogsholm får Mental Helse sin Åpenhetsprisen i 2023. Kirsti Skogsholm er moren til tvillingene Mina Alexandra og Mille Andrea (16) som døde av heroinoverdose i januar. Nå tildeles hun Åpenhetsprisen i forbindelse med Verdensdagen for psykisk helse.

Sendedato: 13.10.2023.

Intro:

Barne- og familieminister Kjersti Toppe vedgår at en lenge har visst om de store problemene i barnevernet, som handler om dårlig samarbeid og manglende kompetanse på psykisk

helse. I dag kom nok en rapport som bekrefter dette, og som viser at i løpet av de siste fem årene har åtte tenåringsjenter i barnevernet sin omsorg, mistet livet.

Sendedato: 24.10.2023

Intro:

Vi skal til saken om tvillingene, Mina og Mille som i januar døde av overdoser da de rømte fra Fossum Ung - barnevernsinstitusjonen de bodde på.

Ni måneder etter at Mina og Mille døde forteller nå behandlerne her om leteaksjonen den helgen 16-åringene stakk av med en venninne.

De ba om sporing av mobiltelefonen til jentene fordi institusjonen fryktet for livet deres. Men fikk nei fra politiet.

Både Fossum Ung og moren er overbevist om at tvillingene ville blitt funnet i live om mobiltelefonene hadde blitt sporet.

Sendedato: 25.10.2023

Intro:

Tvillingene Mille og Mina Hjalmarsen ble funnet døde i en leilighet i Spydeberg i januar, trolig etter en overdose.

Til tross for en innstendig bønn fra barnevernsinstitusjonen, ble ikke mobilene sporet. Nå får politiet kraftig kritikk.

Sendedato: 26.10.2023

Intro:

I dag møtte moren til Mille og Mina, som døde av overdoser, opp da

Barnevernsinstitusjonsutvalget la fram tiltak for at barn skal få forsvarlig hjelp. Moren kjemper for at ikke flere barn skal dø. Og hun fikk løfter fra Barneministeren.

Sendedato: 28.11.2023

Intro:

Spesialenheten har besluttet å starte etterforskning av Øst politidistrikt. Det skjer etter TV 2s avsløring om at politiet ikke nødsporet telefonene til tvillingene Mille og Mina Hjalmarsen som ble funnet døde i en leilighet i Spydeberg i januar. Både barnevernsinstitusjonen Fossumkollektivet og foreldrene til tvillingene mener at jentene hadde blitt funnet i live om sporing hadde vært iverksatt.